

Prezentujemy fragmenty ciekawego wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 6 września 2012 r. w sprawie o sygn. II SA/Po 564/12. Sprawa dotyczyła wykładni przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. obowiązku potwierdzania przez osobą ubiegającą się o tzw. „becikowe” sprawowania opieki medycznej już od 10 tygodnia ciąży. Lektura powołanego orzeczenia stanowi również wskazówkę jak stosować przepisy w związku ze zmianą stanu prawnego.

Stosownie do art. 3 ustawy z dnia 5 marca 2010 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, obowiązkiem lekarzy jest wydawanie zaświadczeń w stosunku do kobiet, które z dniem 1 stycznia 2012 r. znajdują się w 10 tygodniu ciąży, zaś obowiązkiem kobiety jest zabieganie o stosowną dokumentację medyczną, która z dniem porodu może stanowić podstawę do wykazania pozostawania pod opieką od 10 tygodnia ciąży.

Należy podkreślić, iż obowiązek ten dotyczy kobiet znajdujących się od dnia 1 stycznia 2012 r. w dziesiątym tygodniu ciąży, bowiem do dnia 31 grudnia 2012 r. stosowanie art. 15b ust. 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych było zawieszone. Tym samym w stosunku do kobiet, które urodziły żywe dzieci, ale nie mogły ubiegać się o założenie medycznej dokumentacji ciążowej od 10 tygodnia ciąży, gdyż w dniu 1 stycznia 2012 r. upłynął już względem nich ostatni dzień dziesiątego tygodnia ciąży, nie można wymagać przedstawienia zaświadczenia określonego w art. 15b ust. 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Przez obowiązek potwierdzenia opieki medycznej należy rozumieć obowiązek lekarzy do wydawania zaświadczeń, uprawnienie zainteresowanych do składania żądań o wydanie zaświadczenia oraz obowiązek organów do wymagania stosownych zaświadczeń (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 16 czerwca 2010 r., sygn. akt VIII SA/Wa 208/10 dostępny na stronie internetowej: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>). Tymczasem z uwagi na treść ww. art. 3 ustawy z dnia 5 marca 2010 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do dnia 31 grudnia 2011 r. brak było podstawy prawnej do ubiegania się przez ciężarną o potwierdzenie sprawowania opieki medycznej już od 10 tygodnia ciąży – brak było podstaw do prowadzenia stosownej dokumentacji medycznej. Zdaniem Sądu odmienna interpretacja treści art. 15b ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 3 powołanej ustawy z dnia 5 marca 2010 r. prowadziłaby do sytuacji naruszenia zasady *lex retro non agit*.

Skoro bowiem przepis art. 9 ust. 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych nie obowiązywał w czasie gdy skarżąca była w 10 tygodniu ciąży, a w czasie tym dla uzyskania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka wystarczyło przedłożenie zaświadczenia lekarskiego lub wystawionego przez położną potwierdzającego co najmniej jedno badanie kobiety w okresie ciąży, to nałożenie na stronę obowiązku przedłożenia stosownego zaświadczenia dotyczącego okresu gdy zaświadczenie takie nie było wymagane do otrzymania stosownego uprawnienia, stanowi naruszenie zasady niedziałania prawa wstecz.

Źródło: [Orzecznictwo NSA](#)